

Jesenice dža

BRCA

220020185,10

COBISS

poštnina plačana pri
pošti 4271 jesenice

10

Brca

časopis kluba jeseniških študentov

kazalo

za vas
navija
neja šmid

E

o butljih...	...4
tabuji...	...5
zgodba nekega fanta in še malo...	...6
tabuizirani drugačni...	...6
tabu - orodje za manipulacijo...	...8
obrezovanje? ne hvala!!!...	...8
25. maj...	...10
kaj naj z demokracijo?!...	...12
s kjš-jem v bratislavo...	...14
kako smo delali klubske prostore!...	...17
samozadovoljevalski nasveti...	...20
moodswings...	...21
krona...	...22
od ideje do uresničitve...	...23

nakopravnost spolov, seksualnost (predvsem pa seksualnost, ki je "drugačna" od "predpisane", t. j. heteroseksualne), nestrpnost (do vsakega, ki misli, izgleda, diši, govori, hodi, poje, živi, dela, ustvarja, veruje ... drugače), bolezni, predvsem sodobne (spolne, prehranske, psihične), droge (in medtem ko mi prepovedujemo namesto izobražujemo, število "zlorabnikov" raste), zgodovina (predvsem bližnja, katero doživljamo subjektivneje), čustvenost (tabu je predvsem izražanje t. i. negativnih čustev), enakopravnost (močnejših in šibkejših, bolj in manj inteligentnih, bolj in manj "lepih", bogatih in revnih, zdravih in bolnih, elit in množic, starih in mladih ...), smrt, politika, humor, pedofilija ...

Bili so časi, ko je bil tabu celo smeh. Ampak časi se (hvala Enemu) spreminjajo. In podirajo tabuje. Ter jih seveda gradijo (no pravzaprav je sam Čas tu nerelavanten). In ker je BRCA rada v koraku s časom je (in predvsem bo) poskušala rušiti tabuje, ki so pogosto globoko zakoreninjeni v naši podzavesti. Mogoče nekateri celo podedovani. Kar pa nikakor ni opravičilo. Ker (kot sem že rekla) časi se spreminjajo. In tako tudi mi.

Človek teži k napredku, a se mu po drugi strani upira, se oklepa tradicije. To sicer ni samo narobe, priznati pa moramo, da so prav tabuji tisti, ki včasih preprečujejo spremembe, ali pa jih vsaj ovirajo. Zato bi bilo prav, če tabuje porušimo v pogovorih, v komunikaciji, da o spremembi govorimo in razpravljamo in se zanjo odločimo na podlagi dejstev in ne na podlagi v podzavest vpetih strahov. Ker tabuji zavirajo informiranost, kroženje podatkov in spremembe. Naši starši so premagali marsikateri tabu svojih staršev. Nekaj so jih ustvarili in nekaj ohranili. Ampak ti isti starši, ki so se borili proti tabujem, ki so težili k spremembam, se upirajo spremembam, ki bi nastale po našem rušilnem pohodu nad nekaterimi tabuji. In verjetno bomo tudi mi tako odreagirali na rušenje naših potomcev. Utopično bi bilo namreč misliti, da lahko ustvarimo Stalno, nekaj torej kar se ne spreminja, kar ostane za vedno, za vse generacije. Ker bo naše potomce v njihovem razvijanju in teženju k napredku motilo mogoče ravno tisto, kar je za nas tisto pravo, edino, stalno. In se nam bo zdelo tabu, da bi spreminjali.

Tabu pomeni nekaj nedotakljivega, prepovedanega, svetega. In mišljeno je lahko v mislih, besedah in dejanjih. In kritično mišljenje lahko prinese napredek. Ker nas naučenost (gola "napiflanost", če hočete) omejuje, saj nam onemogoča širši pogled in ustvarjalno mišljenje, produktiranje idej. Ideje pa lahko zavržemo. Ampak šele, ko jih preučimo, prediskutiramo in predvsem detabuiziramo.

brcamo:

urednica: Neja Šmid

članki: Blaž, Erik, Romana, Neja, Maruša, Fala, Mirsad, Uroš, Nataša

fotografije: Jure, Silvija, Anja, Maja, Andreja;

risbe: Tatjana

oblikovanje: Maja, Jure

naslovnica: Jure;

lektoriranje: Neja;

julij, 2002

Klub jeseniških študentov

Titova 86, 4270 Jesenice

telefon: 04 583-15-40;

brcan: 041 900 562

e-pošta: kjsbrca@hotmail.com;

splet: kjs.telesat.si;

www.klub-jes-studentov.si;

priprava za tisk: B&T, Bled

tisk: Medium, Zatreznica

B

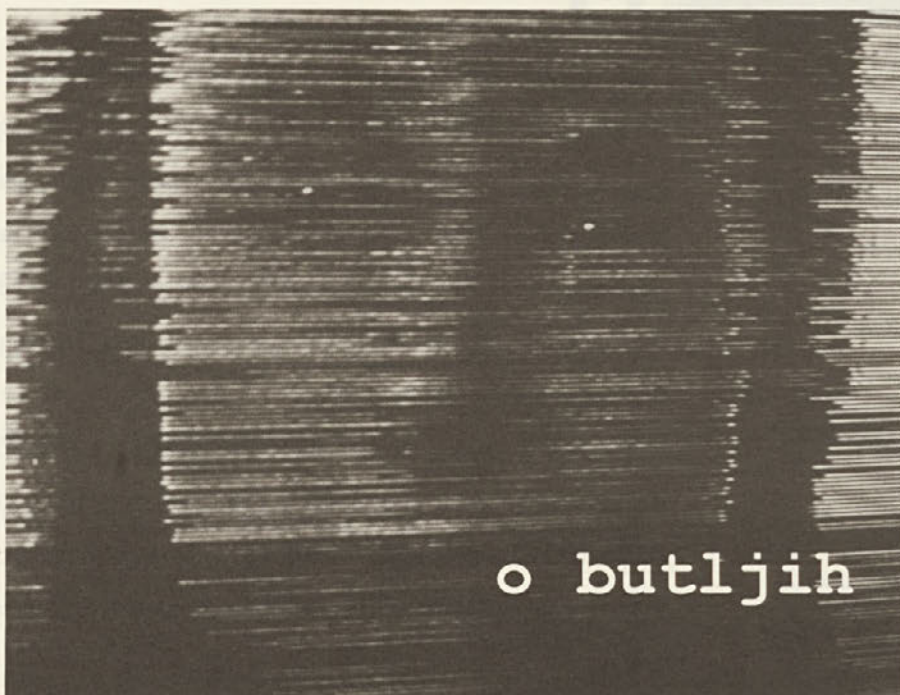
iti butelj je po svoje tabu tema. Nihče noče biti butelj pa vendar vselej najdemo koga, na katerega lahko s prstom pokažemo: poglej si no tega butlja! Včasih to rečemo tudi sebi, ko ga kje polomimo in smo jezni sami nase. Pogosteje očitamo to drugim. Tistim, s katerimi se ne strinjamo. Tistim, ki delujejo drugače, kot bi mi želeli. Skratka niša butljev je dobro zasedena. Butelj je lahko opazka, lahko je žaljivka ali kletvica. Predvsem pa je to lastnost, ki jo je uvedla človeška vrsta, da se je lahko obdržala. To se sliši butasto, ampak človek se je od nekdaj skušal nekam umestiti. Že od pamtiveka razvrščamo vse živo in neživo, zato da vemo kam spadamo mi in kam drugi. Zakaj? Prvi odgovor, ki mi pride na misel, je, ker smo butlji. Ampak počasi. Od tega, kako boste brali ta članek, je odvisna konotacija, ki jo ima za vas beseda butelj. Zelo verjetno vam to pomeni nekaj slabega in se na splošno nimate za butlja. V redu. Zakaj pa bi se imeli? Do sem vse lepo in prav. Zakaj pa imate nekoga drugega za butlja? Aha! Pa smo trčili v samo bistvo. Večvrednost in manjvrednost sta tisti prizmi, skozi kateri gledamo, ko pletemo odnose z drugimi in zaradi tega do enakopravnosti ne more priti. Prav tako ne more priti do uravnotežene komunikacije, razumevanja, sodelovanja. Ker je vedno nekdo, ki ima prav in nekdo drug, ki se moti. Da ima vsak svoj pogled na svet in da ni možno, da bi se nekega dne vsi o vsem strinjali, je jasno. Da pa mora kljub temu nekdo vselej imeti prav pa že presega zdravo logiko. Ampak "obolelo" logiko se da pozdraviti s pravim "zdravilom". V naši družbi je to kakopak moč, ki jo pogojuje denar in z njim povezane fantazme, ki v obliki sistemov oblikujejo našo

realnost. Zdaj vprašanje, kdo ima prav in kdo nima, ni več na mestu. Z butlji pa še nismo opravili.

Biti butelj sploh ni tako preprosto. Že zato, ker svojo nevednost tako težko odkrito priznamo. Kaj počnemo? Celo življenje se trudimo, da bi postali "nekdo" in predvsem, da nas drugi ne bi imeli za butlje. Želimo uspeti, se povzpeti. Do nivoja, ko bomo že na daleč dajali vtis, da nismo navadni butlji.

butlji? No, pravzaprav je ne ustvarja temveč poustvarja, da pojasnim paradoks. Nekaj butlja je v vsakem izmed nas. Oprostite, toda kdo drug kot butelj, bi se trudil za to, da ne bi bil več butelj in zaradi tega postal še večji butelj?

Butljem prve vrste je torej lahko. Tisti z druge vrste imajo marsikaj od tega, da so butlji. Moč, vpliv in poslušne butlje tretje vrste, ki pa od vseh trpijo najbolj. I, kaj ne

Je biti butelj res tako nehvaležna zadeva? Neka stara japonska pravljica govori o mladeniču, ki je bil skrajno butast. Kljub temu se mu je uspelo oženiti. Nekega dne je pri starših svoje žene jedel slastne cmoke. A ker je bil prebutast, da bi si zapomnil ime te jedi, doma ženi ni znal povedati, kaj je jedel, čeprav si je na moč želel, da bi mu prav to skuhala. V jezi jo je treščil po glavi in šele buška na ženinini glavi ga je spomnila na tiste cmoke. Po tej preprosti štori bi lahko sklenili, da butljem v življenju ni težko. Česar ne veš, ne more boleti (naj poudarim, da žena ni bila butelj). Štos pa je v tem, da ne obstaja le ena vrsta butljev. Mladenič iz pravljice je ena, horda tistih, ki počnejo še veliko bolj neverjetne stvari, da pridejo do svojega - a so samooklicani "eksperti" in nikakor ne "butlji" - pa je povsem druga vrsta. In ta je veliko bolj nevarna, saj ustvarja še tretjo vrsto butljev! Kdo drug bi jim sledil, kot

bi, ko pa živijo v zavedanju, da morajo biti butlji butljem, če želijo živeti vsaj približno v miru. "Ni prav, da moraš biti butelj, da te pustijo pri miru!" je bil razočaran Malekov Joža v Partljičevem Socialističnem kulaku. Ja, presneto res. Ampak v tolažbo - v končni fazi smo še vedno vsi butlji, in če v drugem ne, smo si enakovredni v tem. Biti butelj je namreč predvsem sinonim za nevednost in s priznanjem nevednosti ni NIČ narobe. To nas ne naredi slabše, manjvredne, manj sposobne. Kvečjemu bolj pozorne, bolj ponižne, bolj odprte, bolj preproste. Pa predvsem manj obremenjene s tem, kako nas vidijo drugi. In bolj pripravljene za sprejemanje drugih. Kako lepo je to povzel Anthony DeMello, ko je namesto splošno znane fraze JAZ SEM OK, TI SI OK, zapisal kar JAZ SEM OSEL, TI SI OSEL.

Ja, tako preprosto je to.

Maruša (butelj, se razume:)

tabuji

V

em, v teh poletnih dneh se vam verjetno ne zdi najpomembnejše reševati tabujev. Jih bomo raje preložili na jutri, na zimo, na srednja leta, starost ali pa najraje kar na naslednjo generacijo. In to je tabu. Največi. In najdražji. Vsaj za nas in naše počutje. Eden teh (tabujev) je letos povzročil pravi medijski bum - homo- fobija, seksualnost. In premagal samega sebe. Tabu je namreč premagan takrat, ko se o njem govori in piše. Pa ne le v "strokovnih" in specializiranih krogih. Ampak med javnostjo, med "laiki". Premagati tabu po mojem mnenju ni to, da je problem rešen, da je v zvezi z vprašanjem opaziti strpnost odgovorov. Premagati tabu po mojem mnenju pomeni, da se o zadevi govori, razpravlja, diskutira. Nenaučeno, a na podlagi dejstev. Vsaka posamezna generacija premaguje tabuje. Tudi naša (čeprav jara) jih je že nekaj. In jih bo še. Pa tudi ustvarila bo kakšnega.

Že kot majhne otroke nas naučijo, katere so tabu teme. Saj veste; vprašate nekaj, kar ste videli na televiziji. Vaši starši (nekateri bolj in drugi manj) pa zardijo in odgovorijo (nekateri večkrat, drugi manjkrat) v stilu "zato ker to tako je in ne more biti drugače" ali pa s stavkom "ti tega še ne razumeš". In mi smo se naučili, da je to tema o kateri se ne govori, saj nočemo, da je našim staršem neprijetno.

Že kot otroka me je odgovor "ti tega ne razumeš" zjezil. Vedno se mi je namreč zdelo, da če nečesa ne razumem, mi mora pač nekdo razložiti, pa bom razumela. In zavedam se, da to niti najmanj ni lahko. Ampak kdo pa pravi, da bi moral biti. Ker pa sem tak odgovor dobila nekajkrat in sem vedela, da bolj ko vrtam, manj mi bodo

povedali in bolj jim bo neprijetno, sem se kmalu znašla in povprašala prijatelje, sošolce ali pa pogledala v knjige. In sedaj precenite sami: če otrok doma vpraša nekaj o seksu, starši pa zardijo, mu odgovorijo, da "on" tega še ne razume in da se ga tako ali tako ne tiče, kaj bo otrok storil? a) Prenehal bo poizvedovati, ker ve, da imajo starši prav; b) Vprašal bo nekoga drugega (sorodniki, prijatelji sošolci); ali c) Sam bo poiskal odgovor s pomočjo računalnika, knjig ... Odgovor a) je po mojem mnenju najmanj verjeten. Najprej; otroku niso razložili zakaj še ne razume (in razlog, ker si še premlad, ni ravno pravičen) in predvsem česa še ne razume, torej bo najbrž vprašal nekoga drugega. Če bo naslednjič (ko bo vprašanje zastavil nekomu drugemu) reakcija na odgovor podobna, bo to (vsaj na podlagi mojega obnašanja sklepam tako) le še podkrepilo otrokovo radovednost, saj bo vedel, da nekaj je na tem, da se v zvezi s tem dogaja nekaj, kar je zanj sicer prepovedano, a se dogaja. In bo vprašal nekoga prek računalnika, poiskal v knjigah, ali pa mu bodo o temi kakšno dejstvo pokazali sošolci. Do takrat pa se bo otrok počutil izvzetega, ker bo imel občutek, da vsi nekaj vedo o tej tabu temi, samo on tava v temi. In mogoče informacije, ki jih bo dobil, ne bodo natančne, resnične, popolne in nasploh take, kot si jih želimo, kadar nas kaj zanima. Če torej ta otrok na vprašanje o seksu v odgovor prejme erotično revijo, se bo naučil telesne tehnike, nam (posplošujem, vem) pa je ravno tisto onkraj pomembno (v tem se ločimo od kakšnih drugih živali). Poleg tega v reviji ne bo dobil nasveta o zrelosti, ki naj bi jo nekdo pokazal preden se poda "in the sex zone", o zaščiti

(...), še zdaleč pa ga od branja ne bo odvrglo dejstvo, da na reviji piše samo za polnoletne. Prej obratno; prebranemu bo popolnoma verjel, saj to vendar berejo odrasli.

Vem, da seks ni več taka tabu tema, kot je bila. To temo sem dala zgolj kot primer. Prav neinformiranost in "to se mene ne tiče" mišljenje je eden od glavnih razlogov epidemije AIDS-a. In za zaščito pred njim nikakor ni dovolj "dobra družina", ali gledanje stran, mogoče celo zasmehovanje, obtoževanje obolelih. Pogovori na temo, diskutiranje ... pa ne le o seksu in spolnosti, AIDS-u, drogah (zgolj prepovedovalna politika dosega res lepe učinke, kajne), motnjah hranjenja, raznih fobijah (homo- in kseno- sta le vrh ledene gore) ... razlaga (objektivnejša kot je, učinkovitejša je), informiranost, detabuiran pristop nas bodo "vodili iz jame". In ta otrok, ki išče samo preprost odgovor na vprašanje smo tudi mi. Zato naj vas odgovori v stilu zgoraj opisanih, ki vas poskušajo prepričati, da tega ne razumete, da niste "primerna oseba za odgovor", ne ustavijo. Nasprotno. Osebi razložite, da je ona mogoče poklicana, da vam razloži. Tako se boste vi izognili tabujem, pa še informirani boste.

Tabuji sami po sebi mogoče res nosijo kakšno pozitivno lastnost, ampak navadno še poglobljajo probleme, ki jih tabuizirajo in kaj s tem dosežemo? Že zelo zgodaj nas naučijo, da problemi ne izginejo, če pogledamo stran. Tudi tabuji ne. Pa lepe počitnice!

Neja

T

akšna in drugačna vprašanja v zvezi s homoseksualnostjo še vedno vzbujajo pozornost. Ljudem to ni vsakdanje, ne poznajo, zato obsojajo. Izberejo najlažjo

pot. Za njih. Si predstavljate, da bi vas nekdo vprašal: "Kaj?? Hetero si?" Seveda v primeru, da bi bila situacija nekoliko obratna in bi bili heteroseksualci v manjšini. Vprašanje se zdi preprosto, ampak kaj pa če bi to pomenilo, da se ne moreš, razen izjemno pogumnih, z ljubljeno osebo z roko v roki sprehajati po mestu, stati sredi avtobusne postaje in se strastno poljubljati do zadnje sekunde, preden avtobus ne odpelje ali konec koncev samo stati objet sredi vrveža ljudi. Prikrajšani bi bili za nas najbolj logične, naravne, nikomur škodljive stvari, ki jih počnemo praktično vsak dan, ko smo v odnosu z nekom.

Po predstavah večine homoseksualcev izgleda kot totalno perverzen tip, ki se pretirano izzivalno oblači kar je seveda po obstoječih družbenih normah skrajno nesprejemljivo za moškega, in je seveda vsako nedeljo v K4. Za nameček pa tej stigmati dodajo še malo infantilnosti in preveliko količino identifikacije z žensko. Ja, tudi taki so. Ekstremisti pač. Toda ali nimamo vsi malo tistega, skritega, potlačenega ekstremizma?

Družba se na žalost ne zaveda, da obstaja

zgodba nekega fanta in še malo

ja velik, velik procent popolnoma "normalnih" homoseksualcev, ki živijo "normalno" življenje, če že hočete, imajo redno zaposlitev, hobije, prijatelje, so uspešni, izobraženi, nadarjeni, kreativni, inovativni, pripravljeni pomagati sočloveku ...

Dober znanec je gej. Povedal mi je, še preden sem ga utegnila sploh vprašati. Občudovala sem njegovo odkritost in samozavest. Po dveh urah pogovora mi je bilo jasno, da ni bil vedno takšen. "Imel sem celo punco, leto in pol. Normalna poteza pri 16-ih, imeti punco. A kaj ko dlje od poljuba nisva prišla. Kmalu sem začel opažati, da čutim naklonjenost do moških. In nič več mi ni bilo jasno. Padel sem v hudo depresijo, iz katere se nisem izkopal vsaj štiri leta. Popolnoma sem potlačil svoje spoznanje in čustva, niti napisati nisem mogel besedo homoseksualec na list papirja, kaj šele, da bi jo izgovoril. Strah pred sabo, pred starši, pred okolico, nenazadnje pred prihodnostjo. Ni lahko postati ravno to, kar te starši že kot majhnega otroka poučijo, da ni prav. Nato pa mi je postalo jasno, da imam samo dve možnosti: da živim celo življenje v zanikanju samega sebe, ali da se sprejemem takšnega kot sem se rodil." Danes to pove naglas, včasih imam občutek, da bi od veselja najraje zakričal.

To je zgodba (ne)običajnega 23-letnika, ki je ubral "malo drugačno" pot. Pot, ki je kar precej težja, a je vedno večkrat "izbrana". Bodimo torej vsaj toliko tolerantni, da ne bo postala še težja.

Nataša

tabu- izirani drugačni

T

abu teme so v grobem tiste, o katerih se ljudje ne upajo ali ne smejo pogovarjati, a so kljub temu med njimi prisotne. Zavedanje, da so tu, ozračje naredi še napetjše, odnose med "tabuiziranimi" in "netabuiziranimi" pa postavi na druge, običajno ne dovolj poznane, temelje. Posledica tega so veliki prepadi med vsemi ter nezmožnost dobre, konstruktivne, produktivne komunikacije.

Konkretni primeri, ki še vedno sooblikujejo življenje v preprostih skupnostih, so tabu incesta (ta je v različnih formah prisoten v vseh kulturah sveta - antropologi ga uvrščajo med medkulturne univerzalije (npr.: tabuiziran odnos otrok-mati), saj so specifični le incestni odnosi, ki so definirani v vsaki kulturi posebej), svetost določenih predmetov, oseb, ali živali; ki se jim pripisuje posebna, magijsko skrivnostna moč ...

V sodobnejših družbah pa je tabu nekaj povsem drugega. Sam tabu namreč ni več nekaj povsem nedotakljivega, o čemer se na primer ne sme govoriti, temveč je tabu tema tisto, kar ljudi sodobne družbe navadno šele prične zanimati (nedotakljiva svetost praktično nima vloge). Tako gre za odnos do še nepoznanih, "eksotičnih" segmentov našega vsakdanjika, za akterje posameznih subkultur, za drugačne v spolni, reli-

giozni ali drugi orientiranosti, za hendikepirane itd. Tabu so drugačni. Tabu smo drugačni.

Politika današnjega (kompleksnega in globalnega) sveta je zaradi procesov globalizacije, informatizacije, masovnega turizma in preseljevanja ter vse-splošnega mešanja med ljudmi različnih ras, nacionalnosti ali ideoloških opredelitev, pravzaprav prisiljena promovirati strpnost, toleranco ter ustvarjanje harmoničnega (so) bivanja med različnimi. Vsaka drugačnost naj bi namreč imela svojo posebnost, svoje dobre strani ter svojo pravico do obstoja.

To "drugačnost" nekoga pa je mogoče povezati tudi z nauki alternativnih oz. sodobnih duhovnih smeri, ter jo tako poskusiti razložiti in osmisliti.

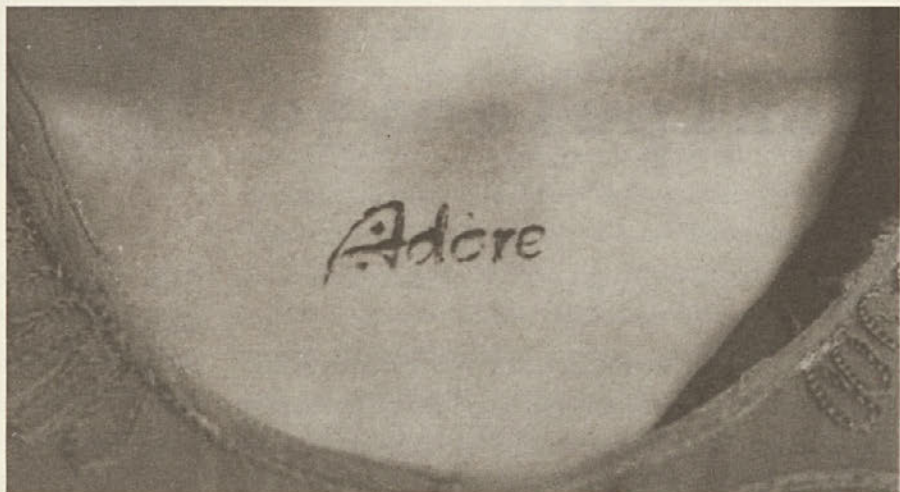
Vprašanje je torej: kakšna je funkcija, namen, obstoja ljudi, ki so drugačni, neobičajni, "ne-mainstreamovski", ter so zato na nek način tabuizirani? Gre namreč za tiste duhovne nauke, ki učijo o tem, da je prisotnost vsakega človeka na svetu smiselna, da ima vsak svoj namen, da si je duša vsakega izmed nas že pred utelesitvijo zadala cilje, kako in s kakšnimi ovirami bo doživela izkušnje na kakšen način bo iskala svojo moč.

Odgovor na vprašanje pa je že jasen: duše, ki so poiskale "drugačna telesa", imajo tudi "drugačen namen". Na eni strani je to morda pokazati sama sebi česa je sposobna, kakšnim oviram navkljub se lahko razvija, na drugi pa dokazati to tudi drugim. To potrjuje dejstvo, da so "drugačni" ljudje običajno značajno ali duševno zelo močni (česaravno razpoloženska nihanja - vsaj

med mladostniki - niso redkost), kar je pravzaprav nujno, če s svojo drugačnostjo želijo znati živeti. S tem razlogom pa njihova prisotnost krepi tudi "običajne", navadne ljudi, ki imajo z oblikovanjem svoje osebnosti ravno zaradi sivine običajnosti lahko težave. Obratno pa tudi "drugačne", ki so v družbi "navad-

človek, morda celo boljši in bogatejši kot "mainstream" ljudje, kar pomeni, da bi tudi tebi lahko postal dober, ali najboljši, prijatelj.

Vsak človek na svetu je na svoj način poseben. In le skupaj tvorimo celoto človeštva. Skupaj se dopolnjujemo, sku-

nih", komuniciranje in ustvarjanje odnosov z njimi opogumlja, jim da občutek človeškosti.

Upoštevaajoč to tezo, je torej skupno bivanje zelo različnih ljudi ne le "nujnost", ki jo moramo sprejeti v skladu z drugimi zahtevami sodobnosti, temveč tudi nekaj koristnega, kar pripomore k boljšemu svetu za nas vse, ter spodbuja k razvoju vsakega individua. Ko se tako vsakodnevno soočamo s tem, kako se obnašati do "drugačnega", mu morda pri kakem opraviilu pomagati, se iz tega učimo, ustvarjamo boljšega sebe, hkrati pa tudi tistega človeka spoznavamo, mu postajamo prijatelj. "Drugačnost" namreč ni nekaj, pred čemer je potrebno bežati. "Drugačen" človek je ravno tako

paj smo močni. Tako je izločanje "drugačnih" iz skupnosti pravzaprav nedopustno, saj s tem na rob silimo tudi njihove pozitivne attribute, ki bi skupnemu razvoju lahko veliko pripomogli. Tabu, ki se vedno kot etiketa prilepi na "neznano", bi tako med odnosi ljudi moral počasi izginiti. Pri tem seveda ne gre za odnose incestnih razsežnosti, saj so ti kulturno specifično definirani, ter bodo tudi še vnaprej držali. Gre pa za "gledanje s srcem" na vsakega, morda še tako drugačnega, ki je človek, in v sebi nosi bogastva človeških izkušenj in lastnosti. Gre za lepoto individualnosti. In gre za ljubezen. Brezpogojno.

Romana

*Sanjam o rajanju na zelenih poljanah
In sedim v kuhinji ob sveči.
Spet pišem pesmi.
Sranje v ljubezni se da res lepo opisati.*

Maruša

tabu- orodje za manipulacijo

davnih let prvega človeškega jezika pa do danes so se ljudje družili in se vedno več učili (več glav več ve). In vedno ko človek nekaj spozna, mu to spoznanje - če je človek res pаметen - odpre celo vrsto novih vprašanj. Še bolj krepkih seveda. Vendar vseeno ostajajo vprašanja, ki bodo vedno zavita v skrivnost. Bodisi zaradi nezmožnosti človeškega dojemanja, bodisi zaradi tega, ker v neki družbi z nekim položajem, vedno obstaja nekdo, ki rad vidi, da se določene stvari NE razmišljajo. Se pravi, da so te stvari z njegove strani nalašč še dodatno zakrknjene.

Na samih začetkih so to radi počeli recimo vrači, v novejši zgodovini se je pri tem izdatno potrudila cerkev, ki je skozi

svojo vladavino želela imeti določen krog ljudi, somišljenikov. Pri tem ni izbirala sredstev. Vedno ko je obstajalo nekaj, kar bi lahko ogrozilo njen obstoj, je imela svojo vrsto mislecev, ki so znali zakleniti stvari za ubogo rajo pod grajskim zidom. Tako je stoletja dolgo posledično močno zavirala razvoj človeškega uma, celo nazadoval je. Kar bi želel poudariti je, da stvari o katerih ljudje ne razmišljamo ostanejo. In veliko se jih je nabralo do današnjih časov. Od poštenega razmaha kapitalizma naprej, so te stvari priče postajati vedno bolj, kako bi rekel, prostovoljne, skoraj same od sebe so se pričele zavijati v mrak. Kajti človek je ležerno bitje (vsaj večina) in kapitalizem v bistvu predvsem dela na tem, da bi bilo naše bivanje v tem življenju in v tej družbi udobno. In ljudje to kar radi igrajo.

N

ikoli mi ni bilo težko pisati o tabu - temah, ker sem vedno upala, da mi bo uspelo relativizirati vsaj kakšen predsodek ali napačen pogled. Vidim, kako hud problem naše družbe je, da sta mlada in srednja generacija tako imenovani generaciji brisanega spomina. Določene neumnosti me res iritirajo, saj pokažejo v kako primitivnem okolju živimo.

Kaj mlad slovenski človek ve o obrezovanju žensk v predelih Afrike? Kaj ve povprečen Slovenec o tradicionalnih obredih, ki nimajo nobene povezave z vero?

Družba, ki žensko dojema le kot delovno in reproduktivno silo, poskuša nadzorovati tudi njena čustva in potrebe. S pohabljanjem spolnih organov in izgovorov na več tisočletij staro tradicijo omejuje ali celo onemogoča uživanje v spolnosti.

Obrezovanje žensk, ki je aktualno zlasti v predelih južne Afrike, pomeni pričevanje spolni in etnični pripadnosti, povečevanje plodnosti in materinstva, obenem pa izraža nadzor nad žensko spolnostjo in zatiranje žensk ter moške dominantnosti. Da dekleta ne bi izstopala iz okolja, so podvržene "operacijam", ki so pogosto povezane z različnimi infekcijami ali celo s smrtjo. Ne morem si predstavljati nevzdržnih bolečin in psihološkega šoka? Ženske by the way, nismo samo telo, smo tudi duša. Lepa duša. Nehigienske razmere, škarje, noži, kri, britvice, kosi stekla...po ženskem, tako nežnem telesu, ali bolje rečeno telescu? A vendar zahodna perspektiva zagovarja obrezovanje žensk, ker gre baje za skupinsko oz. neko kolektivno pravilo, ki izhaja iz plemenitih razlogov!!! Torej obrezovanje žensk po nekih tradicionalnih razlagah ni le vprašanje spola, temveč tudi starosti, razreda in družbene moči...Predstavlja neke temelje superiornosti potreb skupine nad posameznikom, temelje skupinske solidarnosti in vsekakor avtoritete MOŠKEGA NAD ŽENSKO! A vendar to

Poglejte na primer, če vzamem pod drobnogled za trenutek našo komunikacijo. Morda sem jaz tako hudo neprilagojen ali pa imam srečo da to vidim. Ljudje se najraje pogovarjajo danes o totalno nepomembnih zadevah, trivialnih na kvadrat če hočete (ta opazka ne leti na tiste, ki vedo kaj mislim). Na začetku sem poslušal starejše, na primer o tem kdo je umrl, kdo je v penziji, kdo je tako hišo naredil, kdo ima tak avto, katero ali koga je nazadnje nekdo videl s tem, ali s to novo super stvarjo; in še bi lahko našteval za celo brco. V zadnjem času pa opažam, da tudi mladi postajajo taki. In sicer iz težnje da bi bili podobno odraslim, prevzemajo njihove pogovorne vzorce, iztočnice, teme itd. Vprašali me boste kaj ima s tem skupaj tabu. Ja, s tem ko je življenje postalo dirka, in denar edino merilo (družbeno gledano), so ljudje pač začeli debati-

rati samo o tem oziroma o temah povezanih z nakupi, materialnih dobrinah in podobnem. Kaj je tukaj tabu?? Mislim da ob tem vprašanju lahko izrečem pohvalo celotnemu ekonomsko-gospodarsko-politično-socialnemu sistemu, ki mu je izredno dobro uspelo ljudi navaditi na tako življenje, še več, upoštevajoč eno samo zakonitost so si zagotovili obstoj njihovega početja do nadaljnjega.

Ljudje, ki naglas z drugimi razmišljajo o temah in idejah, za katere bi ob drugačnih okoliščinah plačali z glavo, so postali redki. Tako redki, da jih masa več ne opazi. In to je dandanes tabu. Tabu je postal za večino vse razen njihovega vsakdana. Vse kar je čez mejo razuma materialističnega dandanašnjega uma. Zato ker razmišljanje lahko boli ko kaj podremo, spoznamo. Odstranjevanje razlik, poenotenje sveta, globalizacija, če hočete, je najnovejše state-of-the-art orodje razvitih sil, s katerim bi radi dosegli, da bo cel svet ene barve, ene misli, ene ideje, njihove seveda. In s tem prijatelji, bodo ustvarjeni pogotji da se bo razvilo obdobje, kjer bo tabu dobil enoten svetovni pomen. Pojem drugačnost, izvirnost, avtohtonost, bodo redkost, prav tako ljudje s takimi značilnostmi. Edini tabu tukaj pa je vprašanje, kako bi izgledal svet brez teh morečih sistemov, kako bi bilo, če bi tisoče milijard za orožje pretopili v hrano, kako bi bilo, če bi svet odvrigel masko nasilja in se na drugačen način povezal kot pa se namerava. To so vprašanje(ne vsa), ki imajo globalno razsežnost in dosegajo vsakega izmed nas.Vprašanja na katere odgovori in dejanja bi povzročili marsikaj.. ampak to je tema za drugič.

Erik

obrezovanje?

ne

hvala

!!!

dejanje ne vzdrži nikakršnih sklicevanj na tradicijo. Gre za dokazovanje superiornosti moških, saj žensko, ki ni obrezana izobčijo iz okolja in družbe. Obsojam vsakršno pripisovanje obrezovanja žensk islamu, ker le-to nima nikakršne veze z to vero. Tu ni problem islama, temveč problem afriške "civilizacije." Islam kot tudi judaizem pozna le obrezovanje moških. Iz higienskih razlogov. Saj so obrezani moški manj podvrženi rakavim obolenjem, nepravilnostim v razvoju in podvrženosti različnim infekcijam. Torej, moški imajo prednost. Moški ja, ženske....ne sploh! Obrezovanje žensk? Ne, Bog ni ustvaril tega dejanja. Nastala so zaradi takšnih in drugačnih kombinacij, ki se zgodijo. Gre za poseganje v žensko, ki si ga Bog sigurno ni želel. Jaz bi temu prej rekla, da je to posledica izvirnega greha.

Od mene Vam jaz Faila Pašić

M

AJ. Vse cveti, vse brsti. Tako v gozdu, na travniku ... in v mestu. S tem, da v mestu kot rožice na travniku cvetijo ljudje. Še najbolj mladi. No ja, vsaj moralo bi biti tako. 25. maj se kot odmev pojavlja v ušesih in govori: to je dan mladih. Dan, ko cvet življenja pokaže vso svojo svežino ...

Mladinski center Jesenice, Klub jeseniških študentov in Društvo mladih Jesenice so z razmišljanjem v gornjem stilu prišli do organizacije projekta, ki je nosil naslov "Projekt MAJ 2002". Poleg zabave in druženja je organizatorje zanimalo

marsikaj. Želeli so dobiti odgovore na nekatera vprašanja, kot je na primer ali na Jesenicah deluje kakšna mlajša glasbena zasedba ali kakšne ideje se porajajo mladim ali kaj mladi počnejo v prostem času?

Odgovore na zastavljena vprašanja smo dobili.

Na Jesenicah nekaj glasbenega potenciala med mladimi je, a ga očitno ni dovolj, da bi se z ustvarjalnim nabojem (kaj šele presežkom) predstavili na odru v Športnem parku Podmežaklo. Načrtovano je bilo, da se bo na razpis za sodelovanje na koncertu prijavila vsaj ena jeseniška skupina. Pa se ni. Tako so se na koncertu predstavile skupine iz Žirovnice (Anabolik), Radovljice (Orange), Kranja (Hepa) ter iz Železnikov (Disdrug this fuck, Ad infinitum), nastopila pa je tudi ena mednarodna zasedba, katere člani prihajajo iz Slovenije in Italije (Jammin T blues band). Iz kleti in drugih

ropotarnic, kamor se navadno umaknejo mladi glasbeniki, se ni prikazala nobena domača skupina, kar lahko na nek način označimo za neuspeh. Kar je tudi svojevrstno presenečenje. Če se na primer ozremo v Železnike, vidimo, da majhen kraj, ki je umaknjen na periferijo, iz mladih lahko potegne precej več kot mesto Jesenice. Dejstvo je, da Jesenicam to ne uspeva. Že Stari Grki so vedeli, da zna bedak več vprašati kot 100 modrecev odgovoriti. Zato ni nič čudnega, če se ob zapisanem

vprašamo, kaj pomeni za prihodnost mesta odsotnost dejanskega glasbenega ustvarjanja mladih.

Jesenice so se v preteklosti lahko pohvalile z izredno razvito društveno dejavnostjo na različnih področjih. Ljudje so z vključevanjem v društva skrbeli tudi za kulturno produkcijo. Prav ta kultura in vrednote, ki se je začela razvijati v društvih, je danes prevladujoča kultura. Mladi, ki odraščajo v tej družbi,

splošne kulturne vzorce in vrednote neprestano preverjajo in vrednotijo v skladu s svojimi prepričanja in na tej podlagi oblikuje svoje (sub)kulturne vzorce, prepričanja, navade. Mladi so bili vedno v vlogi "lakmusovega papirja" vsake družbe. Če zapisano primerjamo z gornjo ugotovitvijo, da mladi na Jesenicah nimajo dovolj ustvarjalnega potenciala, torej da ne ustvarjajo svoje (sub)kulture, ki bo čez desetletje, dve ali tri postala prevladujoča kultura, se lahko zamislimo.

To pomeni tudi to, da bo prevladujoča kultura ostala nespremenjena, da bodo pretekle vrednote veljale tudi za prihodnost. V osnovi bo ostala kultura nespremenjena, brez vrednotenja, preverjanja in oblikovanje novih kulturnih vzorcev pa za nove izzive ne bo zadostna. Če pomislimo, da se svet vrti naprej, Jesenice pa korakajo na mestu, to pomeni, da še vedno nimamo odgovora na enostavno a temeljno vprašanje: Kdo

sem Jeseničan oziroma kaj hočemo doseči na Jesenicah?

Če smo se zaustavili pri glasbenem (ne)ustvarjanju in se nad tem zamislili je bilo na prireditvi moč videti tudi nekaj povsem drugega. Skaterji so s številčnostjo prav gotovo pripravili zanimivo presenečenje. Tudi skate kot način življenja ponuja aktivno kritiko družbenega okolja, kar kaže na to, da zapolnjujejo (sub)kulturno praznino, ki dominira na glasbenem področju. Tako lahko zgornji pesimistični ugotovitvi dodamo optimistično. Zanje so zaslužni skaterji. Zato

je pomembna naloga zagotoviti pogoje za vadbo skaterjev.

S samo prireditvijo so organizatorji spoznali, da se tudi na Jesenicah da pripraviti zanimivo prireditev. Sicer je še daleč do tega, da bi lahko pripravili komercialno uspešno prireditev, a začelo se je. Nadaljevanje pa sledi.

Skupaj smo namreč močnejši.

Blaž

kaj naj z demokracijo?!

D

12

brca

demokracija je tista mantra aktualnih prebivalcev te države, ki poleg slovenstva, Slovenije in nacionalne samobitnosti njenih prebivalcev - torej nekih etnično obarvanih umevanj svetovne mnogoterosti - pred(po)stavlja še najbolj univerzalen in odprt način urejanja medsebojnih odnosov. Demokracija naj bi namreč izvorno pomenila vladavino ljudstva, skovanka grških 'demos' in 'kratein, kratos' v najsplošnejšem pomeni ravno nekakšno ljudovlado, vladavino ljudi. Demokracija je vrednotno in družbeno izredno polna ter močna beseda, ena tistih krilatic, ki si jih ljudje, kjerkoli že smo in kamorkoli gremo, nikakor ne pustimo vzeti. Že samo zaradi tega je ranljiva, manipulativna, neredko pa tudi izrabljena v diametralno nasprotno namene.

Demokracija je vedno že način reševanja sporov, urejanj odnosov in določanja prihodnosti (si predstavljate politično ureditev, ki se ne bi imela oz. se ne bi upala imeti za demokratično??), hkrati pa še vedno le vizija neke idealizirane pravičniške in moralne ureditve, ki nas bo - ker smo v nekem oziru skupaj - nekje v bodočnosti vzpostavila kot enake, izenačila v vrednosti, predvsem pa nam omogočila izživetje posameznih usod (le v kateri politični ureditvi moto o "še več demokracije", skupaj s seveda obveznimi pritklinami tipa svoboda, varnost in enakost ne funkcionira kot

ena osnovnih motivacijskih osi??). Demokracija je torej hkrati obljuba, pa tudi pomensko izpraznjeni opis živeče družbene in družabne realnosti, če rečemo malo nekritično - hkrati vse in nič. Demokracija je - kot so že dolgo tega spoznali pametnejši od nas - prazni označevalec, ki zaradi vse preveč obširne uporabe (ki ga omogoča blagovno vpliv, ki ga ima že sama beseda na lomljivo človeško psiho te nje in njega brhko telesce) inflacijsko izgublja vrednost, z njo pa lahko označujemo še tako nehumane, protiziviljenjske politike in ureditve (ali ni "demokratičen, demokratična, pa tudi demokratično" zgolj in le pridevnik, nekaj pridodanega, nekakšna pritiklina). Demokracija je nevarno eksplozivna, če jo jemljemo zares in dobesedno, nam pravijo voditelji in njim podložni strokovnjaki, in hkrati krhka če jo uveljavljamo preveč odločno. Mogoče je zato tako mamljiva in nedosegljiva, mogoče je zato vrednota za katero si ne smemo privoščiti, da bi jo založili ali - še huje - na njo pozabili. Dovolimo si potegniti vzporednico s tisto znano šovinistično: demokracija je kot ženska - z njo gre težko, brez nje pa še težje. Demokracije je več vrst (proceduralna, formalna, vsebinska, parlamentarna, meščanska, socialistična,), a hkrati je samo ena. Ni nekaj statičnega, od boga enkrat za vselej danega, ampak vedno

aktualna, izredno dinamična in spremenljiva v času in prostoru ter enkratna znotraj različnih kulturnih tradicij. Je občudovana, potrebno jo je spoštovati, a kljub temu obenem vedno dvomiti v njo, iskati njen temnejši obraz, raziskovati njeno senco in skušati razumeti njene stranske učinke. Navsezadnje nosilka demokracije ni država, zgodovina ali nek narod, ampak ozaveščeno, želeče in odločno ljudstvo, zbor posameznikov, ki se jim da, ki jim ni vseeno, ki nekaj hočejo (pa četudi samo višje plače, umetno oplojevanje, ustavi- ti popustljivo razprodajo nekaj skupne lastnine ali pa pravico do končanja lastnega življenja). Ni ga problema, ki ga ne bi mogli bolj ali manj demokratično razrešiti in ne teme, ki bi bila za demokracijo tabu. Demokracija je v bistvu stvar pristopa, temperamenta življenja. Ne obstaja popolna demokracija, kakor tudi ne obstaja popolnoma nedemokratična situacija, gre bolj za vprašanje njene stopnje in razširjenosti. Vsakič ko nam nekdo odsvetuje, da bi se nečesa lotili po demokratični poti - z ljudstvom, za ljudstvo in iz ljudstva - je potrebno najmanj zastrichi z ušesi. Ker če lahko nek problem razume in rešuje recimo dr. sociologije, dr. ekonomije ali dr. fizike, ga prav gotovo razumejo tudi sleherniki, se o njem lahko odloča vsakdo izmed nas.

In taka problema sta zagotovo pristop Slovenije v politično - gospodarsko združbo Evropske unije ali članstvo te države v vojaško-politični Nato aliansi. Gre za strukturi, ki z demokracijo nimata veliko opraviti, strukturi, katerih sadove bodo neposredno čutili le redki (že sedaj) privilegirani, breme bomo pa vsi. In če pri prvi še lahko uzremo svetlo stran in nekatere prednosti, pa pri drugem tega preprosto ni: A o vključitvi v to tvorbo zahodne nadvlade sumljivega slovesa se bomo zagotovo odločali bolj demokratično kot v našem imenu trenutno odloča vsake štiri leta izvoljena srenja politikov in politikan- tov. Ker je to stvar demokracije. Pa še tole: odreči se povabilu na večer- jo, kakor se je o včlanitvi v Nato že večkrat neumestno izjasnil neki visoki in kot da učeni predstavnik Republike Slovenije, ali pa zavrniti povabilo na takšno "večerjo", je vsekakor stvar demokracije, je pravzaprav stvar dobre- ga okusa in pametnega življenja. Če smo se - nevemkako - uspeli odreči brat- stvu in enotnosti, nam povsem pristoji reči tudi Natu NE, naši vehementni oblasti pa DOST JE! Kaj naj z demokracijo, če nam tega ne uspe uvel- javiti?

Mirsad BEGIĆ

13

brca

menje avtorja ni nujno mnenje KJS - ja in uredništva

"s kjš-jem v bratislavo"

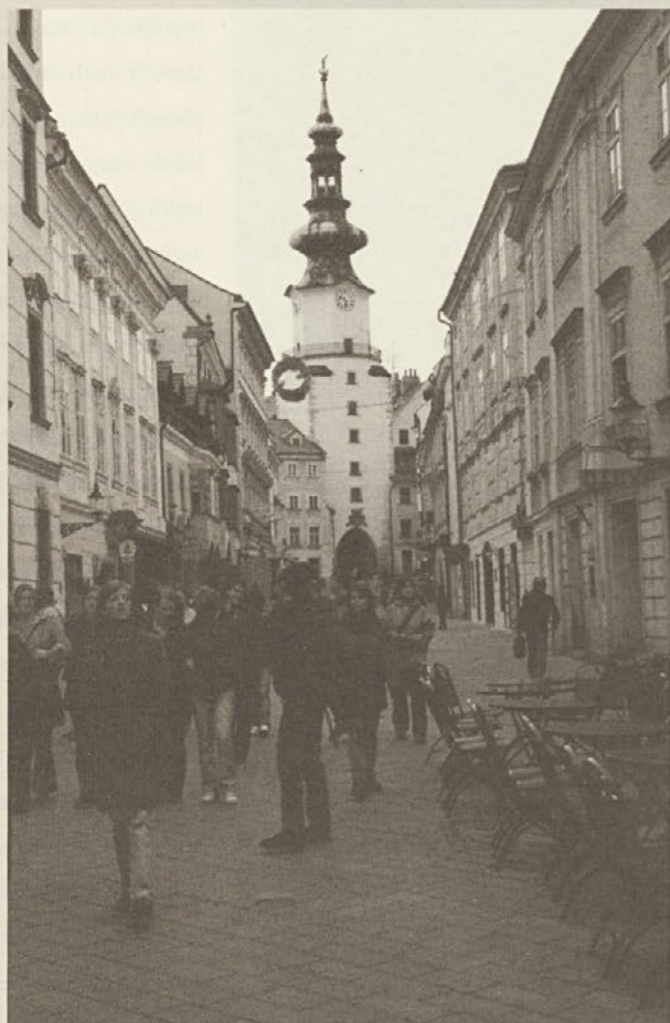
P

restolnica Slovenske Republike, ki ji z "malo šale" pravimo tudi Partyslava, je znana po tem, da ima največje število lepih deklet na kvadratni kilometer. Poleg tega v tem simpatičnem mestu najdete številne zgodovinske in kulturne znamenitosti. Razburkano nočno življenje in poceni pivičko pa je razlog, da se tja odpravljajo množice mladih z vsega sveta. To pa še ne pomeni, da jo turisti oblegajo, tako kot Budimpešto ali Prago (izjema so vikendi, ko je občutiti naval Avstrijcev, željnih zabave in poceni nakupov), ki sta postali že prekomerno komercialni.

Slabih devet ur vožnje z razmajanim avtobusom loči mestece na sončni strani Alp (Jesenice) od avstrijsko-slovaške meje, od koder je že vidna Bratislava. Skupaj z Dunajem predstavljata najbližje ležeči prestolnici na svetu, saj sta med seboj oddaljena slabih 60 kilometrov.

Pred prihodom slovanskih plemen je območje današnje Bratislave spadalo v rimski imperij. V začetku 9. stoletja je bila ustanovljena Bratislava kot pomembno vojaško, versko in administrativno mesto Velike Moravske. Imenovala se je Pozsony (avstrijsko Pressburg). Med leti 1541 do 1784, ko so Turki zavzeli prestolnico tedanje madžarske države - Budo, je bila oblast začasno premeščena v Pressburg. V tem času so v katedrali sv. Martina okronali 11 madžarskih kraljev in 7 kraljic. Med vladavino Marije Terezije je mesto doživelo kulturni in socialni razcvet. Zlata doba ni trajala dolgo. Že Jožef II je po koncu turških vpadov preselil prestolnico Madžarske nazaj v Budo. Leta 1919 je bila ustanovljena čehoslovaška država in Bratislava je dobila ime, ki je še danes uradno priznано. Po koncu druge svetovne vojne, natančneje leta 1948, je oblast prevzela komunistična partija. Ob prvih svobodnih volitvah leta 1989 je dokončno padel komunistični režim. Slovaška se je vedno bolj odpirala zahodnim državam in tri leta kasneje so se prebivalci na referendumu odločili za ustanovitev lastne države, ki se je osamosvojila 1. januarja leta 1993.

KAJ JE V BRATISLAVI IN NJENI OKOLICI
RESNIČNO VREDNO OGLEDA???

- DEVINSKI GRAD

Nahaja se na griču nad sotočjem Donave in Morave, 13 kilometrov zahodno od centra mesta. Najstarejši zapisi o gradu segajo v leto 864, vendar je bilo območje, na katerem stoji, naseljeno že veliko prej. O tem pričajo arheološke najdbe iz obdobja neolitika (5000 let pred n.št.), ki so razstavljene na gradu. V 7. stoletju n.št. je bil Devinski grad prva slovanska utrdba na meji imperija Velike Moravske. Napoleonova vojska je grad zavzela in delno porušila leta 1809. Danes so razvaline raj za turiste, ki uživajo v lepem razgledu na spodnjo Avstrijo, Dunaj in vrhove Alp.

- PRIMICILOVA PALAČA

Je eden izmed najlepših arhitekturnih biserov na Slovaškem.

KJŠ nazdravlja vsem delavcem za 1. maja

Palača je bila zgrajena leta 1781 v slogu neoklasicizma. Od tedaj je gostila številne kronane glave evropskih dvorov. Leta 1805 pa se je zapisala v zgodovino kot kraj, kjer je bil podpisan presburški mir med Napoleonom in Avstrijci kot rezultat bitke treh narodov pri Austerlitzu. Bitka je zahtevala 50.000 življenj in se končala s porazom avstrijske in ruske armade. Pogodba je prinesla veliko ozemlja Napoleonovemu imperiju, s čimer je dosegel vrhunec svoje moči. V spomin veličastne zmage Francije nad Avstrijo je Napoleon poimenoval eno od ulic v Parizu, ki vodi na Elizejske poljane "Rue de Pressburg", kar pomeni Bratislavská ulica.

- BRATISLAVSKI GRAD

Nahaja se na grajskem hribu nad starim mestnim jedrom. Obsegajo ga štirje stolpi, ki predstavljajo simbol Bratislave. Največjo vlogo je imel med vladavino Marije Terezije. Med leti 1761-1766 je bila trdnjava, ki je bila prvotna zasnova gradu, predelana v tipično kraljevo rezidenco. Po zadnji rekonstrukciji je zaščiten ter predstavlja zgodovinski del slovaškega Narodnega muzeja. Del bratislavskega gradu se danes uporablja kot rezidenca predsednika slovaške republike. Tik ob njem se nahaja moderna stavba slovaškega parlamenta.

- MICHAELOVA VRATA

So ena od treh, vendar edina ohranjena vrata v staro mestno jedro, ki je obdano z obzidjem. Spodnji del bližnjega stolpa, zgrajenega v 14. stoletju, je ohranjen v prvotnem gotskem slogu, stražarnica z kipom sv. Michaela pa je bila dodana v 18. stoletju.

- STARO MESTNO JEDRO

ali "Stare mesto", kot mu pravijo domačini, je raj za turiste, ki si želijo v kar najkrajšem času videti čim več. Tri ure je dovolj, da spoznate mestno legendo Čumila, se fotografirate ob Schoene Naziju in popijete kavo v priljubljenem Paparazzi baru. Ogledati si je vredno še najstarejšo slovaško univerzo Academia Istropolitana, ki jo je leta 1467 ustanovil madžarski vladar Matija Korvin, ter Mozartovo in Lisztovo palačo, kjer sta klasična glasbenika še kot otroka nastopila na koncertu. Staro mestno jedro spominja na čase, ko so Bratislavi vladali Avstrijci in Madžari. Ni sledi o zapuščini komunističnega režima, ki je z železno roko vladal Slovaški celih 41 let.

- VINSKA POT

Slovaška ima v pridelavi vina že več kot tisočletno tradicijo. Že stara romanska in slovanska plemena so se ukvarjala s pridelavo vina. Leta 1435 je območje štelo 474 družin, ki so se ukvarjala z vinarjenjem. Pressburška vina so bila priljubljena tudi med kraljevimi rodbinami. Redni obiskovalec vinskih kleti in trgatev naj bi bili tudi Matija Korvin, Napoleon II. in Habsburžan Franz I. V letu 1825 je bilo ustanovljeno podjetje J.E. Hubert. Pričeli so proizvajati peneča vina ter bili med prvimi, ki so polnili peneče vino po izvirnih šampanjskih receptih izven ozemlja Francije.

Vinorodno območje malih Karpatov je slabo uro vožnje oddaljeno od Bratislave. V času našega obiska vinske kleti se je v vasi Svaty Jur (Sveti Jurij) odvijal vinski sejem. Na degustaciji smo imeli priložnost poiskusi nekaj suhih in pol-suhih belih vin (večinoma rizlingov) in rdeče vino Modra Frankinja. Obisk vinske kleti smo združili z ogledom tovarne majolik, ki jih na tradicionalni način izdelujejo v vasi Modra. Izdelovanje majolik je pomemben del tamkajšnje kulture, predstavljajo pa tudi pomemben izvozni artikel.

- KAJ PA ZABAVA??

Dve noči v slovaški prestolnici sta bili premalo, da bi spoznali vse skrivnosti nočnega življenja, ki ga mesto ponuja. Nekateri so prvi večer preživeli kar v nočnem klubu, ki se nahaja v hotelskem kompleksu. Ogled striptease showa in table dance sta jih "nizkim cenam" navkljub dobro udarila po žepu. Kvaliteta predstave je relativen pojem, kljub temu pa je imela svojo ceno. Po dobri uri zabave so se vidno utrujeni z nasmeški na obrazih vrnili v recepcijo.

Ostali smo raje na ta račun popili kakšno beherovko več...

Okoli polnoči smo se ponovno vrnili v središče mesta. Coctail party, spoznavanje domačink in domačinov ter žur do jutranjih ur je bil odličen zaključek napornega večera. Vožnja v hotel je bila poglavje zase. Javnega prevoza ni bilo, zato so bili edina rešitev taksiji. Po dobrih petnajstih minutah obveznega pogajanja smo se le "zbasali" v stare lade in škode

ter se odpeljali. Kljub vnaprej dogovorjenim cenam so zviti Slovaki naredili kakšen kilometer več in nas poiskovali "ožeti" za nekaj dodatnih kron. Ni jim uspelo. Dokazali smo gorenjsko škrtost, kar se je končalo z mnogo hude krvi in preganjanjem okoli avtomobilov na parkirišču. Vendar se je na koncu vse srečno končalo.

Drugi večer je bil namenjen zabavi v hotelu in krstu KJŠ-jevih novincev (oz. tistih, ki so se prvič udeležili katerega od naših poučnih izletov). Pridružili so se nam študentje pedagoške fakultete, s katerimi smo se vse dni odlično razumeli. Na našo srečo (pa tudi vseh ostalih v hotelu) smo bili nastanjeni v 8. in 9. nadstropju, tako da nismo nikogar motili. Novinci so se pomerili v manekenstvu, karaokah in plesu. Strokovna komisija je pod vodstvom predsednika KJŠ in vodičke Vesne ocenjevala telesne gibe, zápeljive poglede (predvsem ženskih predstavnic) ter umetniški vtis in kreativnost. Moški del novincev KJŠ-ja se na žalost ni izkazal preveč dobro. Omejene gravitacijske sposobnosti in hripav glas sta bila razloga, da se nihče ni uvrstil v polfinale. Kljub temu so v hudi konkurenci osvojili odlično drugo mesto. Manj sramežljivosti in več naravnega talenta so pokazale punce. V finalnem obračunu - plesu "ferrari polke" pa so kljub bučni podpori jeseniške publike morale priznati premoč kreativnim idejam pedagoške ekipe. Nagrade najboljšim je prispeval Zavod za Mladinski Turizem, nato pa se je žurka nadaljevala z vedno hitrejšimi ritmi. Na vrhuncu zabave je tudi predsed-

nik ostal brez hlač, ...

- KAJ SLEDI?

Za konec lahko rečem le še to, da smo se imeli "res fajn". Kdor ni šel, mu je lahko žal. Ampak brez panike. V pripravi so že jesenska potovanja, pa še kakšen enodnevni izlet se bo našel. In kam bomo šli? Kamor boste hoteli vi! Predloge, mnenja in informacije sprejemamo v času uradnih ur ter na elektronski naslov kjs@telesat.si. Fotke iz Bratislave si lahko ogledate na <http://www.klub-jes-studentov.si> ali <http://www.telesat.si>

Uroš

V

torek, 28. maja gospodovega leta 2002, se je zbrala skupina gradbincev na čelu s predsednikom Žagarjem in si začela ogledovati nove klubske prostore. Po dolgotrajnem merjenju, načrtovanju in preračunavanju smo zavihali rokave in pljunili v dlani ter začeli garati kot črna žvina. Nekateri so se lotili ploščic, tisti ki pa so se rodili z dvema levima rokama pa so se odpravili nakupovat pohištvo k Rutarju, ki je posodil tudi tovornjakec, ki ga je strokovno upravljal Aleš "Schummaher" Žagar. Ker so bili delavci po tem uvodnem delu ornh zmatrani so si privoščili malo pavze in so zato znova poprijeli za delo šele v petek 31. maja, ko so se lotili sten pod vodstvom tišlarskega mojstra Grega Rijavca. Delo se je nadaljevalo tudi v soboto, ko je prišlo na vrsto brušenje sten. Po tem vikendu je nastopila dvodnevna kriza, ki je bila posledica dolgega vikenda brez nalivanja z alkoholom, kakor je bila večina navajena preživljati vikende doslej. Zato se je ekipa znova zbrala v ponedeljek popoldne in nadaljevala z gipsanjem sten in beljenjem. Barvo nam je pripeljal Uroš Černuta, ki na srečo ni farbn blind in je spomočjo prijaznega prodajalca prinesel prelepo barvo (no ja sicer pa pridte na klub in se sami prepričajte). Z barvanjem se je na klubu nadaljevalo tudi v sredo in četrtek, ko pa se je barva posušila je na sceno stopila dežurna klubska umetnica Lea Terseglav, ki je naredila še piko na i z fantastično poslikavo sten (zavidal bi ji še Michelangelo). V četrteke zvečer pa smo se lotili tudi pospravljanja in pominjanja kluba. V petek 7. junija so se delovne moči zopet dobile na klubu in v stilu "a je to" začele sestavljati pohištvo. Vmes seveda ni manjkalo preklinjanja Rutarja zaradi napačno dostavljenih omar. Ko smo premagali tudi to zadnjo oviro je bil na vrsti seveda tudi krst kluba, takrat je vzel v roke kitaro Miha "Jimi Hendrix" Kokalj in lahko vprašate katerega koli, da je krst uspel.

Pri izdelavi klubskih prostorov so sodelovali:

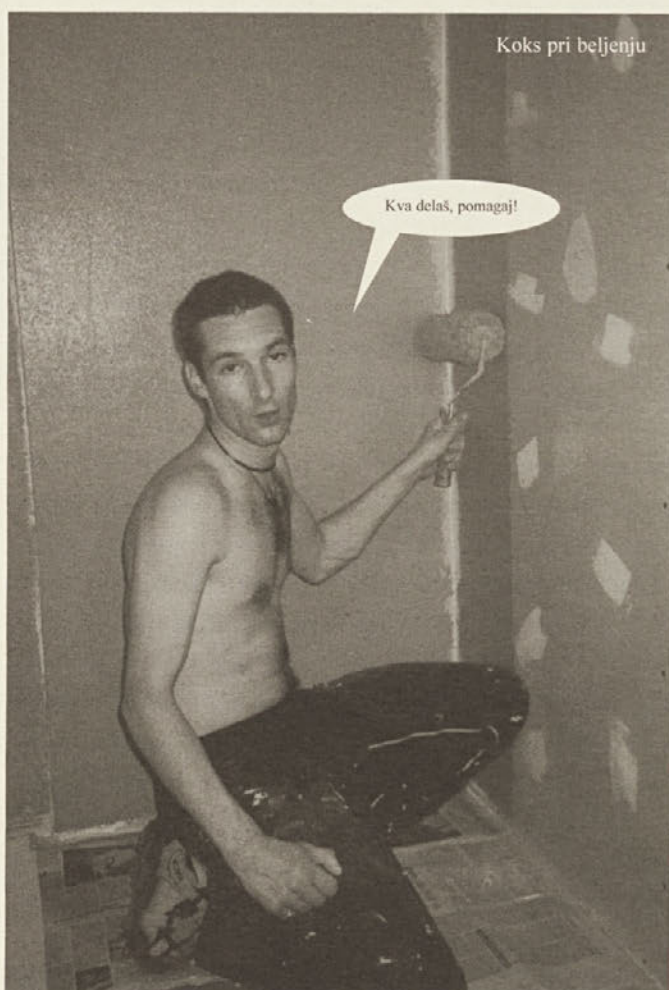
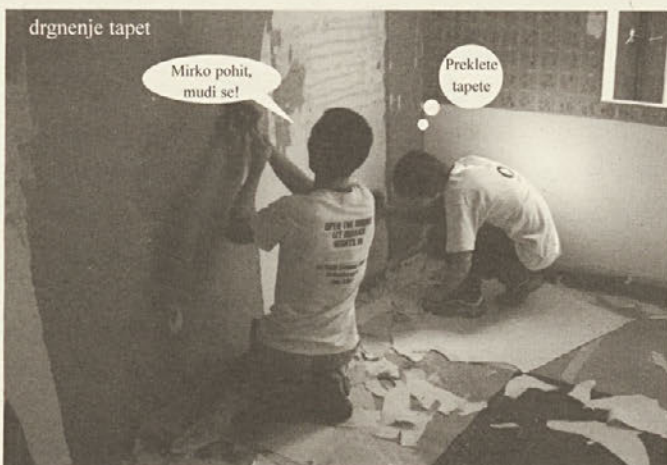
Aleš Žagar, Grega Rijavec, Miha Kokalj, Luka Strajnar,
Uroš Černuta, Lea Terseglav, Gaber Terseglav,
Tomaž Novak, Klemen Mirc, Vanja Maurer, Gaber Šorn,
Bunčič Grega, Uroš Aleksič.

kako smo delali klubske prostore!

URADNE URE NA KJŠ SO:

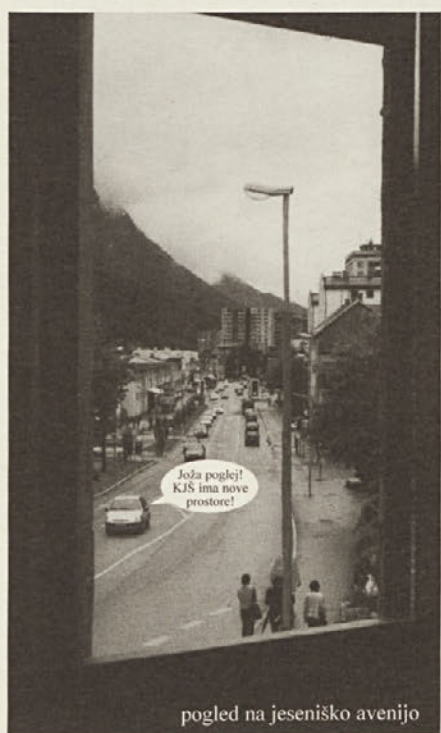
- ponedeljek	zaprto
- torek	10.00 - 12.00. in 16.00 - 19.00
- sreda	10.00 - 12.00. in 16.00 - 19.00
- četrtek	10.00 - 12.00. in 16.00 - 19.00
- petek	10.00 - 12.00. in 16.00 - 19.00 (...)
- sobota	10.00 - 12.00. in 16.00 - 19.00 (...)
- nedelja	zaprto

Pišem

*Ne vem, zakaj to pišem,
ne vem, komu to pišem,
vendar nekaj zagotovo vem,
vem da pišem iz srca*

*Pišem na odprt list papirja,
kajti njemu vse lahko zaupam,
le list razume moja čustva,
le on prenese moje solze.*

*Pišem, da vse pozabim,
da vsem skrbem se izognem,
pišem, da lahko preberem,
ko sam sebi se smilim.*

*Bralec vedi. To pišem tebi,
pišem, da me pozabil nebi,
da ti pokažem žalost svojo,
da ne rani še dušo tvojo.*

*Pišem tistemu, ki me razume
ki ve kaj je bolečina,
le ti ne pozabi me,
le ti potolaži me.*

Dalibor

samozadovoljevalski nasveti

P

očitnice; juhu, za večino čas brezskrbnih potepanj, ko je tvoja edina omejitev denar in pa zakoni fizike (kljub vsemu ne moremo biti na dveh krajih naenkrat). Vabi nas morje, gore, narava, pa poletna branja, glasba in nenazadnje poletno delo, ki ga moramo izbrati res previdno, da nam ne pokvari počitnic.

Tokrat bom torej govorila o počitnicah. Ampak ne prenehaj z branjem samo zato, ker imaš že natanko izdelan načrt "kje, kam, s kom", ker bodo moji nasveti v zvezi z uživanjem, neodvisno od kraja (in časa). Tudi če imaš kakšen greh iz preteklega šolskega leta (in če kdo razume, kaj to pomeni, sem to jaz), ni razloga, zakaj ne bi počitnic izkoristil. Potrebuješ samo dober urnik in samodisciplino, pa bo šlo.

Ne glede na to s kom si, kje si in koliko časa imaš, pustiti si moraš, da uživaš, da odmisliš skrbi in obveznosti, da se odpočiješ od vsakdanjika. Da to storiš, ne potrebuješ močnega udarca v glavo, ki bo povzročil izgubo spomina, ampak zavest, da ti v danem trenutku sekiranje ne bo pomagalo. Ne le, da se boš sam počutil neprijetno in nesproščeno, tudi drugi se bodo tako počutili ob tebi (kar je njihov problem) in v končni fazi, se ti bo zdelo, da so počitnice izgubljene. Počitnice so trenutek počitka (ne imenujejo se tako po naključju), sproščenosti. Napetost in skrbi ti lahko le škodijo, pomagajo pa ti ne. Imaš namreč

možnost, da se odpočiješ, napolniš baterije (ne z delom, ker vem, da je tudi to mogoče), deliš (in prejemaš) energijo. Da torej uživaš. In če ne, se lahko zgodi, da te utrujenost dotolče v najmanj primernem trenutku. Kakorkoli obrneš, teden ali dva intenzivnega lenarjenja ti bo koristilo.

Vseeno pa mislim, da mi ni treba soliti nikogaršnjih možganov s tem, kako se zabavati in kako odmisлити težave (včasih pomaga tehnika globokega dihanja). Raje vam povem skrivnostno zdravilno sestavino srečnega življenja. Če je z mano, sem srečna. Ob uporabi me stresa (telovadba) in povzroča demenco (za tisto kar hočem pozabit v danem trenutku). Samo ščepec "čudne sestavine" in mi ni dolgčas (kaj pa to sploh je), nisem bolna, počutim se perfektno. Je protibolečinski in popolnoma zastoj. Pomaga mi v neprijetnih situacijah in odpira marsikatera vrata. Z

njegovo uporabo bo življenje lepše, lažje, srečnejše, bolj barvito. Primerjava slik pred in po uporabi je pokazala, da je po uporabi oseba bolj sproščena, celo lepša. Edini neprijeten stranski učinek pa je občasna zloraba (=uporaba, ko bi najmanj hoteli, pa si ne morete pomagati), posredno pa tudi (ne ravno nevtralen) vpliv na zategnjence (=neuporabnike - abstinentne, ljudi brez smisla za humor) razen če je uporaba prebrisana. O čem govorim? O smehu seveda.

Želim vam lepe počitnice, veliko smeha in čimmanj sekiranja!

Neja

moodswings

godba virtuosnih glasbenikov, nekaterih iz zasedbe Terrafolk, 21.08.) in Firewater (rock koncert odlične in prekaljene ameriške zasedbe, 1.09). V sklopu letošnjega Trnfesta pa se bo, kot že lani, odvil tudi Street explosion festival, ki goji sodobno urbano hip-hop in elektro kulturo. Nanj računajte 24. in 25.08., ko se bodo zvrstili naslednji dogodki: tekmovanje v breakdance-u, graffiti session, koncert Popperkeg (ptujska funky-dub-hip-hop ekipa, 24.08), nastopili bodo DJ-i, Kilif.Heneger (Ljubljana) in - končno pri nas - beograjskidub-jungle-d'n'b-hardcorovci Eyesburn (25.08.). Zelo okusno!

Opozorila pa bi zgolj še na festival Sajeta, ki ga organizira Klub tolminskih študentov na čudovitem sotočju Soče In Tolminke (prav tam, kjer se je letos odvila že tretja reggae fešta). Je brezplačen, tako da ga lahko takoj izkoristite tudi za poceni in prijeten dopust, traja pa od 11.08. do 17.08. in ponuja kvalitetne koncertne dogodke, ki pokrivajo jazz, etno, kletzmer, rock, punk in elektroniko iz Slovenije ter sosednih držav (Korai orom - Madžarska, Lunar in Plazmatick - Hrvaška, Harlem underground - Slovenija, Manufactur - Švica, in še in še ...). Vse informacije v zvezi s tem so vam dosegljive na internetni strani tolminskih študentov, več o ostalih festivalih pa najlažje izveste po poti, ki jo ponuja iskalnik najdi.si.

Morebitno stokanje, da se nič ne dogaja, je torej neupravičeno. Poletja pa nam je ostalo še kar nekaj. Naj vam mine čimbolj sočno - pa se vidimo morda pod kakšnim odrom ...

Maruša

P

oletje in muzika je sila preprosta enačba. Pomeni predvsem eno : festivali na prostem! Dvomim, da bi mi kdo oporekal, ko trdim, da je poslušanje glasbe na zelenih poljanah, na trgih, ob vodi, po ulicah in še kje tisto pravo!

No, poletne okoliščine so krive sicer tudi za to, da je tale Brca precej v zamudi in žal se je večina festivalov po Sloveniji že izpela. Naj tako velja povabilo na Jazz festival, Drugo godbo, Ano Desetnico, Soča Riversplash reggae festival, On the edge festival, Trnjefest in Koupafest (ter še na katerega) za drugo leto. Našteti dogodki so silno pestri in ponujajo za vsakogar kaj - upam, da ste si privoščili kaj od tega. Rock Otočec se je, kot kaže, izpel, trenutno pa so aktualne še naslednje zadeve - za vse tiste, ki ste junij in julij

preživeli delavno, učenjaško ali kje v daljnih krajih in si boste pohajkovanje po feštah privoščili lahko šele sedaj:

Ljubljanski poletni festival traja do konca poletja in se dogaja v Križankah ter drugih bližnjih kulturnih hramih. Zadeva je zanimiva predvsem za ljubitelje klasične glasbe, za žurerske duše pa utegne biti preveč resna in dolgočasna. Manj dolgočasna, veliko bolj reznovrstna in brezplačna zadeva pa je Trnfest, ki poteka po Ljubljani cel avgust. Zajema praktično vse vrste kulturnih dogodkov, od koncertov, gledaliških, lutkovnih in cirkuških predstav, do delavnic, video performansov in razstav. Vse to se zvrsti po ljubljanskih ulicah in trgih, glavna štaba pa sta dvorišče Kulturnega doma France Prešeren in Emonska promenada. Kar se glasbe tiče, bi opozorila predvsem na naslednje koncerte, ki še pridejo na vrsto: Zakarya (francoski etno jazz, 12.08.), Katalena (slovenska ljudska

krona

Tabu je socialna pošast:
boža te, ko moliš očenaš,
tepe te, ker te dojema kot last,
ker imaš manj, ima nad tabo oblast,
pije, ker mora, ker življenje boli,
okolju smehlja se, v sebi trpi,
bruha, ker spet je požrl preveč,
itak ne bo jedel nikoli več,
ker noče v šolo, je idiot,
saj tako ne more postati gospod,
noče govoriti, ker beseda boli,
a budi nas ravno, ko se nam spi ...

Tabuuuuuuuuuuuu ...

Maruša

brčni...
...v tabu...

(:...v uredništvo Brce je iz medmrežja prispel leksikon... :))

- **ARHITEKT**: tip, ki ni dovolj možat, da bi bil inženir in premalo pedra, da bi bil dizajner.
- **BANKIR**: tip, ki ti posodi dežnik, ko sije sonce in zahteva, da ga vrneš, ko dežuje.
- **SKAVT**: deček, oblečen kot kreten, ki mu ukazuje kreten, oblečen kot deček.
- **INTELEKTUALEC**: oseba, ki lahko dve uri razmišlja o nečem, kar ni sex.
- **PROGRAMER**: tip, ki ti reši problem, za katerega nisi vedel, da ga imaš in to na način, ki ga ne razumeš.
- **PSIHOLOG**: to je tisti, ki gleda vse ostale, ko stopi neka bejba v sobo.
- **KONZULTANT**: to je tisti, ki ti sname uro z roke, ti pove koliko je ura in ti za to izstavi račun.
- **DIPLOMAT**: to je tisti, ki ti reče, da pojdi v p.m. na takšen način, da komaj čakaš, da se potovanje začne.
- **EKONOMIST**: strokovnjak, ki bo jutri vedel zakaj se tisto, kar je napovedal včeraj, danes ni zgodilo.
- **KVANTNI FIZIK**: slepa oseba v temni sobi, ki išče črno mačko, ki je ni tam.
- **TIMSKO DELO**: možnost prevalitve krivde na nekoga drugega.
- **NOGOMET**: s tem se je poročila vsaka ženska, čeprav tega sploh ni vedela.
- **NESTRPNOST**: pospešeno čakanje.
- **INFLACIJA**: plačevati cene prihodnjega leta z lanskimi plačami
- **LJUBEZEN**: beseda z osmimi črkami, tremi samoglasniki, petimi soglasniki in dvema idiotoma.
- **GLAVOBOL**: najpogosteje uporabljano kontracepcijsko sredstvo.
- **MONOGRAM**: omejeni poligram.
- **HARDWARE** (trdnina): del računalnika, ki sprejema udarce ko zataji software (mecina).
- **MATEMATIK**: oseba, ki potrebuje pet minut da odgovori na vsakdanje vprašanje tako, da je odgovor popolnoma pravilen in popolnoma nekoristen.

		DUHOVI- TO IZRAŽENA MISEL	VRTNA RASTLINA	NAJMANJ- ŠI DELEC	ŽENSKO- VULGAR- NO	ANTIČNA LJU- BIJANA	VAŽNA ZAČIMBA	KRANJ	VEČ STROJEV POVE- ZANIH V CELOTO		BOSAN- SKA REKA	JEZERO V TURČIJ
	ARABSKI OKRASEK									ULTRA VIDOLJNA ADAM MALIZS		
	PRIVID											
	ZORAN PAVLOVIČ											
NEPRIJET- NA BOLEČINA								ZDRAVILNA RASTLINA SODOBNA GLAS. ZVRST				
OBARVAN ŠOP LAS							KEM. ZNAK ZA RINU NAZAJ- LATINSKO			TERITORI- ALNA ENOTA	VISOK GORSKI VRH	PROSTOR ZA GOJENJE RASTLIN
	KEMUSKI ZNAK ZA IRIDU			RUS. M. IME	JUNAK IZ GOSPODAR- JA PRISTANOV ŽITARICA							
IZBIRA						LUNINO ŠTEVILO DEL SATJA						
TREZEN, PRAKTI- ČEN ČLOVEK							KOMBI- NACIJA PRI POKRU					
	IZDELO- VALEC MREŽ								Ž. IME			
sestavlj. Blaž		AL GORE			TERITORI- ALNA OBRAMBA				HUDA ŽALOST			

slovarček: lunino število - EPAKTA ; nazaj- latinsko - RETRO

križanka

V predzadnji številki Brce je tiskarski škrat odnesel imena in priimke ter naslove nagrajencev, zato jih objavljamo tokrat.

Nagrajeni reševalci brce št. 7 – 8 so:

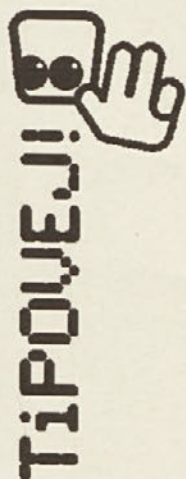
- Dragan Tomič, Bokalova 3, Jesenice;
- Iztok Odar, strelska 3A, Jesenice;
- Anamarija Kofol, C. talcev 7A, Jesenice.

Nagrajeni reševalci brce št. 9 so:

- Darja Vidic, Razgledna pot 14, Jesenice;
- Jelka Berce, Tavčarjeva 4, Jesenice;
- Iztok Odar, strelska 3A, Jesenice.

Nagrajenci naj se oglasijo v prostorih KJŠ, kjer jih čaka nagrada.

Od ideje do uresničitve

V soboto, 29. junija je Društvo mladih Jesenice v sodelovanju z Uradom RS za mladino pripravil delavnico z naslovom »Od ideje do uresničitve«. Delavnica je potekala v novih prostorih Kluba jeseniških študentov (C. maršala Tita 1, Jesenice). Na delavnici, ki sta jo vodili sodelavki Urada Ksenja Perko in Sonja Čandek, je sodelovalo 10 udeležencev: Romana Smagin, Boris Marinkovski, Peter Ličen, Aljoša Ulčar, Nejc Kikelj, Ramiz Midžan, Maja Milič, Dušan Malinovič, Hazemina Djonlić in Sandra Perko.

Na delavnici so se udeleženci seznanili s potekom razvijanja ideje, ki bi jo želeli uresničiti, pridobili so tudi zanimive in koristne informacije. Ideje o katerih so razmišljali udeleženci in za katere so pripravljali projekte so obsegale ureditev biljardnice, koncertne dvorane, urejanje okolja, čiščenje divjih odlagališč, plesne delavnice, internet trgovina ter dogodki za združevanje drugačnih.

Blaž

ne pozabi na:

**izredni občni
zbor kjš,**

ki bo 6.9.2002,

... pogovarjali se bomo
o nakupu prostorov
in spremembah
pravilnika ...

pridi na

brca žur,

ki bo v soboto, 24.8. ob 21.00

na KJŠ.

Gorenjska cesta 25, Radovljica; tel: 53 03 555

Izpostava JESENICE, Cesta maršala Tita 7
(nad pizzerijo Domino); tel: 583 50 20

www.ml-servis-radovljica.si
info@ml-servis-radovljica.si

- NAJHITREJŠE IZPLAČEVANJE ZASLUŽKOV NA DAN PREJEMA PLAČILA OD DELODAJALCA.
- IZPLAČILO AKONTACIJE PRI DELODAJALCIH, KI REDNO IZPOLNJUJEJO SVOJE OBVEZNOSTI DO MLADINSKEGA SERVISA.
- MOŽNOST NAROČANJA NAPOTNIC PO TELEFONU IN PREKO E-MAILA.
- POŠILJANJE NAPOTNIC DOMOV ALI K DELODAJALCU, POŠILJANJE NAPOTNIC OB VSAKEM PRIČETKU MESECA SKOZI VSE LETO.
- INFORMACIJE O NAKAZILIH NA AVTOMATSKEM TELEFONSKEM ODZIVNIKU 5303 550 IN SMS SPOROČILIH.
- NAKAZOVANJE SREDSTEV KLUBU ŠTUDENTOV
- 10 LET POSLOVANJA IN IZKUŠENJ - SMO PRIJAZNI, HITRI IN ZANESLJIVI.